

39. HRVATSKI SEMINAR ZA STRANE SLAVISTE ZAGREBAČKE SLAVISTIČKE ŠKOLE (23. 8. – 3. 9. 2010)

Anera Ryznar
(Odsjek za kroatistiku, Filozofski fakultet – Zagreb)

Od 23. kolovoza do 3. rujna 2010. u Dubrovniku je održan 39. hrvatski seminar za strane slaviste Zagrebačke slavističke škole. U radu dvotjednog seminara sudjelovalo je pedesetak polaznika iz 19 država svijeta te tridesetak profesora, predavača i znanstvenih novaka, najvećim dijelom s Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, ali i iz drugih hrvatskih sveučilišta, kulturnih i znanstvenih institucija. Usprkos finansijskim teškoćama i reduciranim broju polaznika, Zagrebačka slavistička škola ovim je seminarom uspješno zaokružila i četvrtu desetljeće djelovanja potvrđujući svojom kvalitetom prestižno mjesto u kroatističkim i slavističkim znanstvenim i kulturnim krugovima.

U nastavnom dijelu programa 39. seminara polaznici su s obzirom na svoje interese i stupanj jezične kompetencije mogli birati između osam ponuđenih jezičnih lektorata i književnih proseminala. Rad u lektoratima (pod vodstvom Ane Kodrić, Ane Čavar, Ivane Drenjančević, dr. sc. Tatjane Pišković i doc. dr. sc. Tomislava Bogdana) obuhvatio je učenje hrvatskoga jezika od početničke razine do visokih konverzacijskih stupnjeva s ciljem funkcio-

nalnog usvajanja jezika i usavršavanja pojedinih gramatičkih i konverzacijskih vještina. Na književnim su se seminarima pak obrađivale izabrane književne i komparatističke teme, s naglaskom na stilove, poetike i čitanja suvremene hrvatske književnosti u kontekstu recentnih književnih i kulturnih teorija (poetološki proseminar vodio je doc. dr. sc. Tvrtko Vuković, dramski doc. dr. sc. Leo Rafolt, a prozni Nikola Košćak). Polaznicima je ponuđen i fakultativni proseminar hrvatske povijesti pod vodstvom prof. dr. sc. Tvrtka Jakovine zamišljen kao kratki pregled glavnih problema hrvatske povijesti od srednjega vijeka do danas, te lektorat iz staroslavenskog i starohrvatskoga jezika pod vodstvom Ivane Sanković na kojem su studenti mogli naučiti osnove hrvatske glagoljice i upoznati se s jezičnim značajkama hrvatskih srednjovjekovnih tekstova.

Kao i prethodnih godina i na ovome su seminaru uporišta predavačkoga dijela programa bila dva ciklusa predavanja – jezikoslovni i književnoznanstveni. U prvom tjednu održan je jezikoslovni blok predavanja *Sintaksa i suprasintaksa hrvatskoga jezika* koji je osmislio i vodio prof. dr. sc. Ivo Pranjković. U okviru ovoga tematskoga bloka predavanje o kategoriji roda na sintaktičkoj razini održala je dr. sc. Tatjana Pišković, o redu riječi u rečenici i u tekstu govorio je prof. dr. sc. Ivo Pranjković, pitanjima u hrvatskome jeziku i njihovom tipologizacijom bavio se dr. sc. Milan Mihaljević, dok su prof. dr. sc. Lada Badurina i prof. dr. sc. Marina Katnić-Bakarić problematizirale povjesni odnos gramatike i teksta odnosno specifičnost ustroja akademskog diskursa.

U drugome tjednu održan je ciklus *Književnost i kultura osamdesetih*. Voditelj književnoznanstvenog bloka, prof. dr. sc. Krešimir Bagić, u uvodnom je predavanju naznačio najvažnija obilježja književnih praksa 80-ih, ali i njihov umjetnički, kulturni i društveni kontekst. Predavanje doc. dr. sc. Tvrtka Vukovića u fokus je stavilo problem političnosti i estetičnosti u pjesništvu osamdesetih, dok je prof. dr. sc. Milovan Tatarin prikazao utjecaj i uredničku politiku središnjeg književnog časopisa osamdesetih – *Quorum*. Predavanje dr. sc. Maše Kolanović problematiziralo je sveprisutnost popularne kulture u tzv. dekadentnom socijalizmu kao i različite oblike reaktualizacije tradicije, dok je doc. dr. sc. Feđa Vukić razložio teorijsku osnovu za kritičko sagledavanje prakse vizualnog komuniciranja u osamdesetim godinama prošloga stoljeća. Između dvaju predavačkih ciklusa Ana Ćavar i Nikola Košćak upoznali su polaznike s izdanjima koja su između dvaju seminara Zagrebačke slavističke škola tiskana u Hrvatskoj o hrvatskome jeziku i književnosti.

U večernjem terminu održana su i dva predavanja usredotočena na povijesne teme. Prof. dr. Tvrto Jakovina održao je predavanje *Zašto se Hrvati boje prošlosti?*, a prof. dr. sc. Zdenka Janeković Römer *Srednjovjekovni i renesansni Dubrovnik: susretište slavenske i latinske/romanske Europe*.

U fakultativnom, popodnevnom dijelu programu, polaznicima su ponuđena tri različita programa: filmske projekcije, glazbena radionica te studijski obilasci dubrovačkih znamenitosti. Kroz palaču Sponza polaznike je provela arhivistica Ivana Lazarević, u ljetnikovcu Petra Sorkočevića predavanje o dubrovačkim renesansnim ljetnikovcima održala je dr. sc. Slavica Stojan, a kustosica mr. sc. Vedrana Gjukić-Bender u Kneževu je dvoru govorila o njegovu značenju u povijesti Dubrovačke Republike.

Večernji termini 39. seminara bili su rezervirani za kulturna zbivanja kojima je svrha bila upoznati sudionike s recentnom hrvatskom umjetničkom scenom te kvalitetnim sadržajima predstaviti hrvatsku kulturu. Kulturna zbivanja na seminaru započela su s gostovanjem dvoje mlađih hrvatskih književnika – Olje Savičević Ivančević i Romana Simića Bodrožića; oni su se predstavili čitanjem svojim tekstova, ali su govorili i o vlastitim poetikama i aktualnoj književnoj produkciji. Na drugoj književnoj večeri, ugošten je Branko Čegec, pisac, pjesnik, esejist, kritičar, nakladnik te inicijator mnogih kulturnih događanja. Na seminaru je također promoviran zbornik *Muzama iza leđa: čitanja hrvatske lirike*, priređivača Tvrta Vukovića, ove godine tiskan u izdanju Zagrebačke slavističke škole, a koji sadrži priloge vodećih hrvatskih stručnjaka u području teorije i interpretacije lirskoga teksta. U kulturološkom bloku zbivanja seminaristi su u atriju Poslijediplomskog središta slušali koncert u izvedbi Dubrovačkog gudačkog kvarteta, posjetili izložbu “Alberto Giacometti: Kipar duše 20. stoljeća”, u Umjetničkoj galeriji Dubrovnik te u Lazaretima gledali kazališnu predstavu “Psyche Pelingrada” Gjene Vojnović i Ive Vojnovića, u izvedbi Studentskog centra “Lero”. Kulturna su zbivanja na 39. seminaru tako uključila različita područja – književnost, film, glazbu, kazalište i slikarstvo – potvrdivši ponovo da su kulturne prakse važan segment programskog sadržaja Zagrebačke slavističke škole.

Za sudionike 39. seminara bila su organizirana dva tematski koncipirana stručna izleta: na Elafitsko otoče te u Trsteno i Ston. Cjelodnevni izlet na Elafitsko otoče (Koločep, Šipan, Lopud) otkrio je polaznicima dio ljepote koju krije dubrovački arhipelag, ali i kulturnocivilizacijska dostignuća stanovnika tih otoka. Na Koločepu je polaznicima predavanje o povijesti Du-

brovačke Republike održao prof. dr. sc. Tvrko Jakovina, a na Šipanu polaznike je dočekala dr. sc. Željka Čorak koja ih je upoznala s bogatom kulturnom povijesti Elafitskog otočja i njegovih ljetnikovaca. Na drugom stručnom izletu sudionici Škole su obišli arboretum u Trstenom, nakon čega su posjetili grad Ston. Predavanje o stonskoj solani održao je Svetan Pejić.

39. seminar zaključen je u petak, 3. rujna 2010., podjelom diploma polaznicima i nastupom sudionika glazbene radionice. Polaznici, predavači, lektori i gosti rad ovogodišnjeg seminara ocijenili su najvišim ocjenama, izrazivši želju da se na seminar ponovo vrate.

39. seminar Zagrebačke slavističke škole organizacijski su pripremili: doc. dr. Krešimir Mićanović, voditelj Škole, doc. dr. Tomislav Bogdan, zamjenik voditelja, Anera Ryznar, programska tajnica, Božena Jurčić, finansijska tajnica, Nevenka Vručina, administrativna tajnica.

Četrdesetogodišnja tradicija Zagrebačke slavističke škole osigurava joj jedinstveno mjesto u promidžbi hrvatske kulture u svijetu. Njome se potiče interes i bavljenje hrvatskim jezikom i literaturom u inozemnim književnim i prevoditeljskim krugovima, na sveučilištima i znanstvenim institucijama. Razmišljajući o jubilarnom, 40. seminaru Zagrebačke slavističke škole, čije su pripreme već otpočele, treba reći i da finansijska (ne)mogućnost održavanja ovako visoke kvalitete programa i praktično i simbolički odražava volju kulturne zajednice da očuva i zaštići jednu od svojih najstarijih i najprestižnijih kulturnih manifestacija.